

העברת יחידות ארציות של הממשלה לירושלים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , בהמשך להחלטות ממשלה מספר 1661 מיום 13.5.2007, מספר 1605 מיום 18.5.2014 (להלן – **החלטה 1661** ו**החלטה 1605**, **בהתאמה**, או "**ההחלטות**" לפי הענין), במטרה לחזק ולבסס את מעמדה של העיר ירושלים כעוגן שלטוני, כלכלי ועסקי ובהמשך להפקת לקחים מתהליכי יישום ההחלטות האמורות, לפעול כדלקמן:

1. להשלים את ההעברה לירושלים של יחידות ארציות של משרדי הממשלה, בהתאם להוראות החלטה זו.

2. ועדת החריגים

א. בתוך 90 ימים מיום אישור החלטה זו ועדת החריגים שהוקמה בסעיף ד' בהחלטה 1661 (להלן – **הוועדה /ועדת החריגים**) תדון ותקבל החלטה באשר ליחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים במועד אישור החלטה זו, כמפורט להלן:

1. יחידות ארציות שלא נדונו על ידי הוועדה.
2. יחידות ארציות שהוועדה דנה בעניינן אך טרם הכריעה בו, או שנקבע לגביהן בהחלטה קודמת של הוועדה, בטרם קבלת החלטת ממשלה זו, כי עניינן ידון מחדש בוועדה, או שההחלטה בעניינן הותלתה.
3. ככל שקיימת יחידה ארצית אשר קיבלה פטור או דחיה טרם מועד אישור החלטה זו, והפטור או הדחיה שניתנו לה נקבעו בזיקה ליחידה אחרת אשר עניינה לא נדון בעבר בפני הוועדה (להלן - יחידה ב'), הוועדה תשוב ותדון בעניינה בהתחשב בהחלטה שקיבלה הוועדה בעניין יחידה ב'.
4. על אף האמור לעיל, הוועדה לא תדון ותקבל החלטה באשר ליחידות הארציות הבאות:

1. היחידות הארציות אשר קיבלו פטור מחובת מעבר לירושלים בסעיף א' בהחלטה 1661.
2. היחידות הארציות שקיבלו מהוועדה פטור מחובת מעבר לירושלים בטרם מועד אישור החלטה זו.

רשימה של משרדי הממשלה שקיבלו פטור בהתאם לסעיף א' בהחלטה 1661 והיחידות הארציות שקיבלו פטור מהוועדה מפורטת בנספח א' להחלטה זו.

(היחידות שבהן תדון הוועדה כאמור בסעיפים 1-3 ייקראו להלן ביחד – **היחידות השוכנות מחוץ לירושלים**).

- ב. היחידות השוכנות מחוץ לירושלים יוכלו להגיש בקשות לוועדת החריגים, אולם הוועדה תהיה רשאית לדון ולקבל החלטות בעניינן גם אם לא תוגש על ידן בקשה מתאימה.

ג. יחידות ארציות שהוועדה דנה בעניינן והחליטה לדחות את בקשתן, יהיו רשאיות להגיש בקשה לדיון חוזר בעניינן באופן חריג ובהתאם לנהלי ועדת החריגים. יחידה ארצית שתגיש בקשה לדיון חוזר כאמור, תיחשב **"יחידה השוכנת מחוץ לירושלים"** כאמור לעיל, ויחולו עליה כל הוראות החלטה זו בהתאם.

בנוסף, יחידות ארציות שהוועדה דנה בעניינן והחליטה לדחות את בקשתן, ולא יגישו בקשה לדיון חוזר ייחשבו **"יחידה השוכנת מחוץ לירושלים"** כאמור לעיל, ויחולו עליהן כל הוראות החלטה זו למעט סעיף 2א' רישא, ככל שהללו טרם עברו לירושלים עד למועד אישור החלטה זו.

ד. בתום פרק הזמן האמור בסעיף 2א', תסיים ועדת החריגים את תפקידה. קביעת מקום מושבן של יחידות ארציות השוכנות מחוץ לירושלים לאחר תום פרק זמן זה, תהיה בסמכות הממשלה בלבד. למען הסר ספק מודגש כי אין באמור בס"ק ד' זה כדי לגרוע מההסדר שנקבע בסעיף א' להחלטה 1661 ביחס להחרגת משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד הביטחון ויחידות במשרד ראש הממשלה – לפי אישור פרטני של ראש הממשלה, מחובת המעבר לירושלים. בהתאם לכך, סמכותו של ראש הממשלה לפטור יחידות במשרד ראש הממשלה מחובת המעבר לירושלים, באמצעות אישור פרטני, תעמוד בעינה.

3. תכנית למעבר היחידות הארציות

א. בתוך 180 ימים ממועד אישור החלטה זו, ובכפוף להשלמת האמור בסעיפים קטנים ז'(1) עד ז'(4) אגף החשב הכללי יכין תכנית ראשונית ועקרונית (להלן – **התכנית**) למעבר היחידות השוכנות מחוץ לירושלים, ויקבע מועד להעברתן של כל אחת מן היחידות הללו לבירה. חריגה ממועד המעבר שייקבע, טעונה אישור החשב הכללי, וזאת במקרה של חריגה מלוחות הזמנים של פרויקט בינוי או שכירות מותאמת. יו"ר צוות היישום יפיץ ויצגי יחד עם החשב הכללי את התוכנית לממשלה. מועד המעבר הקבוע בתוכנית יחייב את היחידות השוכנות מחוץ לירושלים להשלים את המעבר לבירה לא יאוחר מהמועד שנקבע בתוכנית, ויחייב את אגף החשב הכללי להשלים את הכנת השטחים המתאימים לקליטת היחידות כפי שנקבעו בתוכנית.

ב. להנחות, עם סיום תפקידה של ועדת החריגים והפצת התכנית, את מנהלי היחידות השוכנות מחוץ לירושלים הנכללות בתוכנית להיערך למעבר בהתאם, בכלל זה, להוציא הנחייה כתובה לגורמים הרלוונטיים ביחידתם לביצוע היערכות למעבר בהתאם למועד שנקבע, לעדכן את נציגות עובדי היחידה בכתב, וכן לעדכן את עובדי היחידה. עלות המעבר לירושלים תמומן מתקציב המשרד אשר לו שייכת אותה יחידה.

ג. ככל שיועלו קשיים או טענות בנוגע למעבר, באחריות מנהלי היחידות השוכנות מחוץ לירושלים הנכללות בתוכנית (להלן – **מנהלי היחידות**), לעדכן את צוות היישום, כהגדרתו בסעיף 5 להלן ולהביאם בפני הגורמים המוסמכים, לרבות הגורמים במשרד האוצר, נציבות שירות המדינה וכו'. בנוסף, להטיל על מנהלי היחידות השוכנות מחוץ לירושלים הנכללות בתוכנית להעביר לצוות היישום דיווח חצי שנתי בנוגע להתקדמות ההכנות למעבר לעיר הבירה.

ד. פרק זמן סביר לפני מועד המעבר, הנהלת המשרד תפעל בהתאם להנחיות הממונה על השכר ונציב שירות המדינה העוסקות בשיתוף עובדים ונציגות העובדים בהליך מעבר יחידות ממשלתיות, כפי שתתעדכנה מעת לעת.

ה. עם אשרור מועד המעבר המקורי או קביעת מועד המעבר על ידי צוות היישום, יוציא צוות היישום הודעות כתובות, בחתימת כל חבריו, על מועד המעבר המעודכן שנקבע, על כל המשתמע מכך, לרבות כלל העלויות הנובעות מדחיית מועד המעבר.

ו. להנחות את נציב שירות המדינה למנות נציג בכיר מטעמו, אשר ילווה את כל היחידות השוכנות מחוץ לירושלים הנכללות בתוכנית לאורך תהליכי המעבר.

ז.

1. יחידה השוכנת מחוץ לירושלים אשר ועדת החריגים קיבלה החלטה בדבר העברתה לירושלים טרם כניסתה לתוקף של החלטה זו, תגיש פרוגרמה מלאה למנהל הדיור הממשלתי במשרד האוצר (להלן – **מנהל הדיור**) תוך 30 ימים מאישור החלטה זו בממשלה.

2. הפרוגרמה שתוגש תיבחן על ידי מנהל הדיור ותאושר על ידי אגף התקציבים באוצר בהתאם לשיקול דעתו המקצועי בתוך פרק זמן של 60 ימים מיום הגשתה. ככל שיחידה לא תגיש פרוגרמה תכנונית תוך 30 ימים, נציבות שירות המדינה תפעל מול המשרד/ היחידה ותעביר נתונים לצוות היישום לטובת גיבוש פרוגרמה. מנהל הדיור יגבש פרוגרמה, לא יאוחר מ-90 ימים מיום אישור החלטה זו. בהתבסס על נתונים אלו, בין היתר, יגבש החשב הכללי תכנית למעבר היחידה האמורה לירושלים, שתכלול הקצאת שטח על פי המידע שיגובש בין נציבות שירות המדינה, אגף תקציבים של האוצר ומנהל הדיור.

3. יחידה השוכנת מחוץ לירושלים אשר עד ליום כניסת החלטה זו לתוקף טרם התקבלה החלטה בעניינה בוועדת החריגים תשלים את התהליך הנדרש בוועדת החריגים ובהמשך לכך את הגשת הפרוגרמה למנהל הדיור ואישורה על ידי אגף תקציבים באוצר, בתוך 90 ימים מיום אישורה של החלטה זו. זאת, זולת אם במהלך תקופה זו התקבלה החלטה אחרת בעניינה על ידי ועדת החריגים.

4. במהלך יישום התוכנית יציע מנהל הדיור ליחידה השוכנת מחוץ לירושלים הצעה/הצעות לדיור בבירה. ככל שהוצעו ליחידה יותר מהצעת דיור אחת, עליה לבחור את ההצעה המועדפת עליה בתוך 30 יום. במקרה שבו רשימת הצעות הדיור תועבר למספר יחידות השוכנות מחוץ לירושלים במקביל, יבחרו היחידות את מקום הדיור המועדף, בתאום מול מנהל הדיור, בשיטת "כל הקודם זוכה". ככל שהיחידה לא תבחר דיור מתוך רשימת הצעות הדיור במועד הקבוע, מנהל הדיור יבחר הצעת דיור עבור היחידה באופן בלעדי באישור צוות היישום.

4. צוות יישום

א. להקים צוות יישום להחלטה זו.

ב. הרכב צוות היישוב: יושב ראש – מנכ"ל משרד ירושלים ומורשת או מי מטעמו, חברים – נציג משרד ירושלים ומורשת, נציג החשב הכללי, נציג נציב שירות המדינה, נציג הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נציג הרשות לפיתוח ירושלים; משקיף - נציג עיריית ירושלים; (לעיל ולהלן - **צוות היישוב**).

ג. תפקידי צוות היישוב וסמכויותיו:

1. לפעול באופן יזום ופעיל ליישום החלטה זו, ובכלל זה לזמן יחידות השוכנות מחוץ לירושלים להופיע בפני צוות היישוב ולקדם יחד איתן את מהלך העברתן לבירה במטרה לעמוד במועד המעבר שנקבע עבורן בתוכנית.

2. להכניס שינויים בתוכנית במקרים חריגים, בנסיבות מיוחדות ומטעמים שיירשמו. יובהר, כי צוות היישוב אינו מוסמך להפוך, לבטל או לשנות החלטה שהתקבלה על ידי ועדת החריגים.

3. אשרור מועד המעבר המקורי או קביעת מועד מעבר מעודכן.

4. לנקוט את הצעדים הבאים, כולם או חלקם, על ידי החשב הכללי בתיאום עם צוות היישוב כלפי יחידות השוכנות מחוץ לירושלים אשר לא יפעלו ליישום החלטה זו, ובהתאם לאמור בה:

א. הקפאת פתרונות דיור בפריסה ארצית, בכלל זה – לא לאשר שיפוצים ורכישת ריהוט משרדי חדש.

ב. גביית דמי שכירות כפולים, וכן עלויות נלוות נוספות, ישירות או עקיפות (ארנונה, תחזוקה, וכו') ככל שליחידה הארצית הוקצה נכס מתאים בירושלים.

ג. גביית דמי שימוש כפולים ממשרדים בנכסי מדינה.

5. נציבות שירות המדינה תנחה את משרדי הממשלה שנמצאים מחוץ לירושלים או שלהם יחידות ארציות מחוץ לירושלים לציין מפורשות במכרזים שמתפרסמים מיום קבלת החלטה זו ואילך כי המיקום העתידי של המישרה הוא ירושלים.

6. בסעיפים ה', ו' ו-ז' בהחלטה 1661 במקום המילים "ועדת חריגים" יבוא: "**צוות היישוב**".

7. החלטות צוות היישוב יהיו מנומקות, יתועדו בכתב ויתקבלו ברוב חבריו.

ד. נציב שירות המדינה או מי מטעמו יגיש לצוות היישוב את המבנה הארגוני של המשרדים אליהן שייכות היחידות השוכנות מחוץ לירושלים הנכללות בתוכנית, לרבות רשימה מרוכזת ומסודרת של מספר העובדים ומתח הדרגות של כל משרה, בתוך פרק זמן של 60 יום מיום אישור החלטה זאת. להרחיב את סעיף ח' בהחלטה 1605, כך שבמסגרת הדיווח השנתי לממשלה שמוסר משרד ירושלים ומורשת, שרים אשר משרדיהם לא עמדו בלוחות הזמנים הנגזרים מהחלטה זו ימסרו אף הם דיווח מנומק לממשלה בעניין.

ה. להנחות את מנכ"לי משרדי הממשלה ויחידות הסמך של היחידות השוכנות מחוץ לירושלים, לפעול בנחישות ליישום החלטת ממשלה זו והחלטות ועדת החריגים וצוות היישוב שיתקבלו מכוחה.

- ו. יודגש כי לא יותר כפל לשכות לשרים או נושאי משרה על סוגיהם בכל שלב שהוא. לשכה כפולה קיימת תבטל ותפונה לטובת שימושי המשרד או תוחזר לדיוור הממשלתי לפי העניין.
- ז. יתר סעיפי ההחלטות אשר לא תוקנו לעיל יוותרו ללא שינוי, זאת, למעט התיקונים הבאים:
  1. הסיפא של סעיף א' בהחלטה 1661 החל מהמילים: "העברת היחידות" תימחק.
  2. סעיף ג' בהחלטה 1661 יימחק.
  3. בסעיף ד' בהחלטה 1661, המילים: "או להאריך" עד למילים "הנוגעים בדבר" – יימחקו.
  4. סעיף ח' בהחלטה 1661 יימחק.
  5. סעיף א' בהחלטה 1605 יימחק.
  6. בסעיף ג' בהחלטה 1605 המילים: "להטיל על משרדי הממשלה" עד למילים "לעבור לירושלים" – יימחקו.
  7. סעיף ד' בהחלטה 1605 – יימחק.
  8. בסעיף ה' בהחלטה 1605 המילים: "להטיל על הדיוור הממשלתי" עד למילים "מחוץ לירושלים" – יימחקו.
  9. סעיף ז' בהחלטה 1605 יימחק.

נספח א' –

משרדי הממשלה ויחידות ארציות שקיבלו פטור מחובת מעבר לירושלים

פטור בהתאם לסעיף א' בהחלטה 1661

משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו.

יחידות, לרבות יחידות סמך במשרד ראש הממשלה שקיבלו אישור פרטני של ראש הממשלה.
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

פטור מוועדת החריגים

משרד	יחידה
רשות שוק ההון ביטחון וחיסכון	יחידת הביקורת, אכיפה ופיקוח (חקירות)
רשות המסים	יחידת היעדים
רשות המסים	יחידת דלק והסולר
רשות המסים	פשעה מאורגת ויחידת פירוקים (מחלקת ביקורת חשבונות)
שיתוף פעולה אזורי	משרד קדמי- מנהלת הדרוזים והצירקסים
אוצר	הלשכה לפיצויים אישיים מחו"ל
בטחון פנים	מטה כבאות ומרכז הדרכה
בטחון פנים	ביקורת מבצעית
בטחון פנים	אגף חירום
בטחון פנים	מזכירות ביטחונית
בטחון פנים	מטה היחידה להגנת עדים
בריאות	מחלקת התמרוקים (זרוע הפיקוח)
בריאות	נמ"ר – ניהול מערכות בריאות
בריאות	המכון לרפואה משפטית
בריאות	אגף לשעת חירום
בריאות	המרכז הלאומי להשתלות
בריאות	מעבדה לאומית לבריאות הציבור
בריאות	מועצות לאומיות לבריאות (ישיבות של ועדות המועצה בלבד)
הגנת הסביבה	היחידה הארצית להגנת הסביבה הימית
הכלכלה והתעשייה	מינהל יהלומים, אבני חן ותכשיטים

הכלכלה והתעשייה	רשות להגנת הצרכן וסחר הוגן, יחידת החקירות, אכיפה ומודיעין
הכלכלה והתעשייה	מטה התיאום למיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית"
שוויון חברתי	הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים (שלוחה בצפון הארץ)
שוויון חברתי	הרשות לזכויות ניצולי השואה (לשעבר באוצר)
הרשות לתחרות	אגף החקירות
התחבורה והבטיחות בדרכים	מנהל הספנות והנמלים
התחבורה והבטיחות בדרכים	השירות המטאורולוגי
התחבורה והבטיחות בדרכים	חוקר תאונות אוויריות
התחבורה והבטיחות בדרכים	רשות התעופה האזרחית
מדע, טכנולוגיה וחלל	סוכנות החלל
משפטים	המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה
משפטים	אגף האפוסטרופוס הכללי והכונס הרשמי (היחידה הכלכלית)
משפטים	היחידה להסכמים בינלאומיים ותביעות בינלאומיות
משפטים	מחלקת אכיפה ובקרה, רשות התאגידים
משפטים	נציבות הביקורת על מערך התביעה ומייצגי המדינה בערכאות (נבתי"מ)
פנים	היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים
פנים	אגף לאתרי רחצה
רווחה וביטחון חברתי	יחידה ארצית לאבחון וקידום מוגבלויות שכליות
רווחה וביטחון חברתי	נציבות תלונות לילדים בהשמה חוץ ביתית
רווחה וביטחון חברתי	בית הספר המרכזי להכשרת עובדי רווחה /עובדים סוציאליים (רק בית הספר עצמו, לא היחידה האדמיניסטרטיבית שתומכת בו – מתו"ה)
תקשורת	מנהל פיקוח ואכיפה
תקשורת	מנהל הדואר- זרוע הפיקוח
משרד החוץ	שלוחת המשרד בתל אביב
משרד החוץ	אגף המערכה (עבר מהמשרד לנושאים אסטרטגיים)

דברי הסבר

רקע כללי

חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל וחוק יסוד: הממשלה קובעים כי מקום מושבה של הממשלה בירושלים.

במשך העשורים האחרונים קיבלו ממשלות ישראל החלטות שונות שעניינן העתקת משרדי ממשלה, לשכות שרים ויחידות סמך לתחומי העיר ירושלים. ההחלטות המרכזיות שבהן הן החלטה מספר 294 מיום 2.1.77, החלטת ממשלה מס' 1661 של הממשלה ה-31 מיום 13.5.2007 וכן החלטת ממשלה מס' 1605 של הממשלה ה-33 מיום 18.5.2014, שבה נדחה המועד למעבר כלל משרדי הממשלה לבירה עד ליום 18.5.19. תהליך מעברן של היחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים, הינו משימה ארוכת טווח הטומנת בחובה משתנים רבים ומגוונים המשפיעים על יכולת יישום המעבר. לאור המורכבות ביישום כאמור, החלטה זו מאריכה את תקופת יישום ההחלטות למעבר לבירה, תוך הכנת תוכנית אופרטיבית שלוקחת בחשבון את כלל המאפיינים המשפיעים על העברת היחידות הארציות והעמדת סל כלים יישומיים לביצועה. חשוב להזכיר כי ברקע המהלך להעברת היחידות לבירה ניצבת תרומה כלכלית משמעותית. תרומה זו עשויה להגדיל באופן משמעותי את הכנסות עיריית ירושלים מארנונה ומצריכה כללית, באופן שישפיע על רווחת העיר כולה. כמו כן, התרומה תבוא לידי ביטוי בכך שמאות צעירים משכילים יוכלו למצוא את מקום העסקתם בעיר, ולא ידרשו לעזוב את הבירה לאחר סיום לימודיהם משיקולי תעסוקה.

לכל אלו יש להוסיף את העובדה שמשרדי ממשלה רבים שנמצאים מחוץ לירושלים, שוכנים על מקרקעין יקרים ביותר בלב הארץ אשר בבעלות המדינה, וכיום נמנע מהמדינה לנצל כראוי את שוויי הכלכלי.

ועדת החריגים

ועדת החריגים הוקמה בהחלטת ממשלה מספר 1661 מיום 13.05.2007 והוסמכה לפטור משרדי ממשלה מחובת המעבר לירושלים. נספח א' המצורף להחלטה זו מציג את רשימת היחידות הארציות אשר ועדת החריגים הכריעה לגביהן ופטרה אותן מחובת המעבר לירושלים. החלטת ממשלה זו מנחה את ועדת החריגים להכריע באשר למיקומן של כל היחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים לרבות לשכות השרים והמנכ"לים שלהן, בין אם נדונו ובין אם טרם נדונו בפרק זמן של 90 ימים מרגע קבלת החלטת הממשלה. עם סיום עבודתה בפרק זמן זה, תסיים ועדת החריגים את תפקידה. לצד זאת מבהירה ההחלטה המוצעת כי הוועדה לא תדון ולא תקבל החלטה בנוגע ליחידות הארציות אשר קיבלו פטור מחובת מעבר לירושלים בסעיף א' בהחלטה 1661, או ביחס ליחידות ארציות שקיבלו מהוועדה פטור מחובת מעבר לירושלים בטרם אישור החלטה זו.

אשר ליחידות ארציות שהוועדה דנה בעניינן טרם מועד קבלת החלטה זו והחליטה לדחות את בקשתן, אלו יהיו רשאיות להגיש בקשה לדיון חוזר בעניינן בהתאם לנהלי ועדת החריגים כפי שיתפרסמו על ידה. יחידה ארצית שתגיש בקשה לדיון חוזר כאמור, תיחשב "יחידה השוכנת מחוץ לירושלים" כאמור לעיל ויחולו עליה כל הוראות החלטה זו בהתאם. כמו כן יחידה ארצית שהוועדה דנה בעניינה והחליטה לדחות את בקשתה, וטרם עברה לירושלים עד למועד אישור החלטה זו תיחשב "יחידה השוכנת מחוץ לירושלים" כאמור לעיל, ויחולו עליהן כל

הוראות החלטה זו, למעט ההוראה הקובעת שעל ועדת החריגים לדון בה בתוך 90 הימים. יוער כי בהצעת ההחלטה אף מוצע כי קביעת מקום מושבן של יחידות ארציות השוכנות מחוץ לירושלים לאחר סיום עבודתה של הוועדה, תהיה בסמכות הממשלה בלבד, . עם זאת, בהצעת ההחלטה מודגש כי אין באמור כדי לגרוע מההסדר שנקבע בסעיף א' להחלטה 1661 ביחס להחרגת משרד הביטחון ויחידות במשרד ראש הממשלה – לפי אישור פרטני של ראש הממשלה, מחובת המעבר לירושלים. בהתאם לכך, סמכותו של ראש הממשלה לפטור יחידות במשרד ראש הממשלה מחובת המעבר לירושלים, באמצעות אישור פרטני, תעמוד בעינה אף לאחר קבלת הצעת ההחלטה.

חשוב לחדד כי רשימת היחידות הארציות הפטורות מחובת מעבר לבירה גובשה בהתאם לדיונים שהתקיימו במסגרת ועדות החריגים במשרד ראש הממשלה משנת 2007 ועד היום ונסמכת על סיכומי הדיונים אשר הופצו מכוחם, כמו גם על נתונים שהתקבלו ממשרדי הממשלה, נציבות שירות המדינה והדיוור הממשלתי בעקבות פניות יזומות של משרד ירושלים ומורשת.

תכנית למעבר היחידות הארציות

מטרתה של תכנית המעבר היא להביא להעברת היחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים, בהתבסס על המאפיינים של כל יחידה ויחידה, ובהם: עובדים, מתקנים, היצע דיור מתאים בירושלים, תקציב ועלויות מעבר נוספות וכו'. התוכנית תתבסס על מגוון מאפיינים כאמור ותקבע תאריך מעבר לכל יחידה ארצית. התאריך שייקבע יהיה מחייב ויטיל אחריות מלאה על מנהלי היחידות הן בהכנת הפרוגרמה ותוכנית המעבר יחד והן בשיח שינהלו עם העובדים לטובת הכנת המעבר לבירה.

תהליך מעבר של יחידה ארצית לירושלים כורך בחובו סוגיות אשר עשוי להיות להן השלכות על העובדים ועל תנאי העסקתם. על מנת להיערך כנדרש, בהיבט האמור, ההחלטה מטילה על מנהלי היחידות להכין את העובדים לתהליך המעבר לירושלים, על כל היבטיו. בכדי ליצור תהליך סדור, פרטני ויעיל, החלטת הממשלה מטילה על נציבות שירות המדינה את האחריות ללוות את כל תהליך העברת היחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים, ואף מנחה את הנהלות המשרד לפעול בהתאם להנחיות הממונה על השכר ונציב שירות המדינה המתייחסות לעניין, כפי שמתעדכנות מעת לעת.

צוות היישום

הקמת צוות היישום נועדה להביא לפעולה יזומה אל מול היחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים שאינן מיישמות את התוכנית, אינן משתפות פעולה או שיש לגביהן מחלוקות שיש לפתור. בכדי לספק לצוות היישום אמצעים יעילים לפעולה, החלטת הממשלה מעניקה לו סל כלים שיסייעו לאכיפת החלטות ועדת החריגים ביחס ליחידות ממשלתיות שאינן מקיימות את ההחלטות שניתנו בעניין.

סיכום

לאור הניסיון שבתהליך העברת יחידות ארציות והקשיים הרבים העולים מן המעבר, נכון שכל הגורמים הרלוונטיים לתהליך קרי: נציבות שירות המדינה, מנהלי היחידות הארציות, שרי הממשלה ועוד יהיו שותפים מלאים ליישום החלטת הממשלה. לשם כך ההחלטה מטילה את האחריות על הגורמים הרלוונטיים כאמור, כל אחד בתחומו מתוך תפיסה והבנה כי רק אם

תינתן מעטפת רחבה ככל שניתן, יסופקו כלים יישומים ויושג שיתוף פעולה ניתן יהיה להביא ליישום ההחלטה באופן מיטבי.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 1661 מיום 13.05.2007

החלטת ממשלה מספר 1605 מיום 18.05.2014

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה

מצורפת חוות הדעת של היועצת המשפטית של משרד ירושלים ומורשת

סיווגים

הנעת תהליך

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שר ירושלים ומורשת

ו' בכסלו התשפ"ב
10 בנובמבר 2021

ירושלים, ו' כסלו, תשפ"ב

10 בנובמבר, 2021

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

העברת יחידות ארציות של הממשלה לירושלים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהתאם לסעיף 2 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, ולסעיף 2 לחוק יסוד: הממשלה, ירושלים היא מקום מושבה של הממשלה. עוד נקבע בחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל כי לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה, ובנושאים אחרים.

בהחלטת ממשלה מספר 1661 מיום 13.5.07 אישרה הממשלה מהלך לביצוע העברה הדרגתית של היחידות הארציות של משרדי הממשלה לתחום המוניציפאלי של העיר ירושלים, בתוך תקופה של שמונה שנים מאותו מועד, בתנאים וסייגים מסוימים.

בהמשך לכך בהחלטת ממשלה מספר 1605 מיום 18.5.14, בין השאר, תוקנה החלטה מספר 1661 הנ"ל, כך שהשלמת תהליך העברת היחידות הארציות של הממשלה לירושלים תוארך ב-5 שנים, זאת בהתחשב בהיצע הדיור הקיים והמתוכנן בירושלים. חרף הארכת המועד להשלמת התהליך, כאמור, לא צלחה השלמתו.

במהלך השנים האחרונות נעשו מספר מאמצים לקדם הצעת החלטה נוספת לממשלה בנושא דידן, לרבות הצעת החלטה שעלתה לדיון בישיבת הממשלה ביום 13.5.18 ולא אושרה על ידי הממשלה, ואולם כל המאמצים הללו לא צלחו.

כפי שמצוין בדברי ההסבר להצעה דנן, תהליך מעברן של היחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים הוא משימה מורכבת וארוכת טווח ולפיכך מוצע כעת להאריך את תקופת יישומה אגב חכנת תוכנית אופרטיבית ותוך העמדת סל כלים יישומיים לביצועה.

בהתאם להצעה ועדת החריגים שהוקמה בסעיף ד' בהחלטה 1661 הנזכרת, תדון ותקבל החלטה בשורה של מקרים, כמפורט בהצעה. מובהר כי רשימה זו אינה כוללת מקרים שבהם חל שינוי בנסיבות שביגן התקבלה ההחלטה המקורית. בחלוף 90 ימים מאישור ההחלטה ועדת החריגים תסיים את תפקידה ומכאן ואילך קביעת מקום מושבן של יחידות ארציות השוכנות מחוץ לירושלים, תהיה בסמכות הממשלה בלבד.

בהתאם, מוצע לקבוע כי בתוך 180 ימים תוכן תכנית ראשונית ועקרונית למעבר היחידות הארציות השוכנות מחוץ לירושלים, אשר במסגרתה יקבע מועד להעברתן של כל אחת מן היחידות אשר טרם

עברו או שלא קיבלו או יקבלו פטור ממעבר לבירה לפי ההחלטה. ההיערכות לתהליך המעבר וביצועו ייעשו בהתאם לרשימת הפעולות וציר הזמנים המפורטים בהרחבה בהצעה.

במסגרת ההצעה ומתוך הנחה שתהליך מעבר של יחידה ארצית לירושלים יעורר שאלות בסוגיות הנוגעות לעובדים ולתנאי העסקתם, מוצע להטיל על מנהלי היחידות להכין את העובדים לתהליך המעבר לירושלים, על כל היבטיו. בהמשך לכך ועל מנת לייצר תהליך מעבר סדור, פרטני ויעיל, מוטלת על נציבות שירות המדינה האחריות ללוות את כל תהליך העברת היחידות ולצד זאת הנהלות המשרד מונחות לפעול בהתאם להנחיות הממונה על השכר ונציב שירות המדינה המתייחסות לעניין, כפי שמתעדכנות מעת לעת.

כמו כן מוצע להקים צוות ליישום ההחלטה בראשות מנכ"ל משרד ירושלים ומורשת או מי מטעמו. בין היתר, מוצע להסמיך את הצוות לפעול באופן יזום ופעיל ליישום ההחלטה וכן לנקוט צעדים שונים כלפי יחידות השוכנות מחוץ לירושלים אשר לא יפעלו ליישום ההחלטה, וזאת, באמצעות החשב הכללי בתיאום עם צוות היישום. בכלל הצעדים השונים אשר הצוות מוסמך לנקוט, כאמור: הקפאת פתרונות דיוור בפריסה ארצית, גביית דמי שכירות כפולים ועוד.

משרד ירושלים ומורשת ימשיך לבצע מעקב אחר יישום ההחלטה ולדווח על כך לממשלה מידי שנה. לצד זאת, שרים אשר משרדיהם לא עמדו ביישום ההחלטה ימסרו אף הם דיווח מנומק לממשלה בעניין מידי שנה.

לבסוף, ההצעה מבהירה אלו מבין הוראות החלטות ממשלה מספר 1661 ו-1605 דלעיל ייעמדו בענין ואלו יבוטלו או יתוקנו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה להחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

לשם השלמת התמונה יצוין כי ביום 7.3.19 הוגשה עתירה בנושא על ידי תנועת "התעוררות בירושלים" ורשימת עותרים נוספים נגד ממשלת ישראל, משרד ירושלים ומורשת ומשיבים נוספים (בג"ץ 1754/19). עניינה העיקרי של העתירה נוגע לטענות העותרים ביחס למחדלי המשיבים באשר ליישום הוראת חוק יסוד: ירושלים, בירת ישראל, התש"ס-1980, החלטות ממשלה ודו"חות מבקר מדינה בדבר חובת המעבר של יחידות ממשלה ארציות לירושלים ועוד. בכלל זאת, ביקשו העותרים שורה של סעדים מן המשיבים השונים אשר צורפו לעתירה.

במסגרת ההליך המשפטי המתנהל בבית המשפט העליון בהליך האמור, הוגשה תגובה מקדמית לעתירה מטעם המדינה ובהמשך הוגשו מספר הודעות עדכון, האחרונה שבהן הוגשה ביום 4.11.21 ובמסגרתה צוין, בין היתר, כי הצעת החלטת ממשלה המהווה המשך להחלטות ממשלה שהתקבלו בנושא וכוללת הכנת תכנית אופרטיבית שלוקחת בחשבון את כלל המאפיינים המשפיעים על העברת היחידות הארציות והעמדת סל כלים יישומיים לביצוע - נמצאת בישורת האחרונה לקראת העלאתה לדיון בממשלה בשבועות הקרובים. יצוין, כי דיון בעתירה קבוע ליום 6.12.21 בהרכב בראשות כב' הנשיאה א' חיות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם:

טיוטת הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של כלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך. לא התקבלו הערות משפטיות.

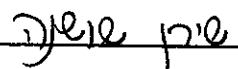
ההצעה מתואמת עם הייעוץ המשפטי של נציבות שירות המדינה ושל אגף הממונה על השכר במשרד האוצר, בהיבטים הנוגעים אליו.

הייעוץ המשפטי של משרד האוצר מסר כי אין מניעה משפטית בקידום הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

חוות הדעת היא על דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

שירן שושנה, עו"ד

היועצת המשפטית של משרד ירושלים ומורשת